

امام خامنه‌ای در دیدار اعضای کنگره بزرگداشت آیت‌الله‌العظمی سید محمدهادی میلانی رحمته‌الله علیه

آیت‌الله‌العظمی میلانی

از ارکان نهضت اسلامی است

رهبر انقلاب اسلامی، آیت‌الله میلانی رحمته‌الله علیه را از لحاظ فردی، شخصی ممتاز و دارای وقار و متانت و در عین حال تواضع، وفاداری نسبت به دوستان و برخوردار از لطافت روحی و ذوق شعر توصیف کردند و افزودند: آن‌مرحوم از لحاظ علمی، یک ملّای بزرگ بود که از محضر اساتیدی همچون مرحوم نائینی و مرحوم شیخ محمدحسین اصفهانی بهره برده و در «درس و بحث علمی» خوش بیان بود و طلبه‌های فاضلی را پرورش می‌داد.

کنگره بزرگداشت پنجاهمین سالگرد ارتحال آیت‌الله‌العظمی سید محمدهادی میلانی رحمته‌الله علیه با پخش سخنان امام خامنه‌ای در دیدار دست‌اندرکاران این کنگره، قرائت پیام مرجع معظم آیت‌الله‌العظمی سبحانی تبریزی و سخنرانی آیات؛ شب‌زنده‌دار دبیر شورای عالی حوزه‌های علمیه، مروی دبیر دوم این شورا، اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه کشور، حسینی خراسانی عضو خبرگان رهبری، سیدان استاد برجسته حوزه علمیه مشهد، علم‌الهدی نماینده ولی فقیه در خراسان رضوی و حجت‌الاسلام والمسلمین احمد مروی تولیت آستان قدس رضوی پنجشنبه ۴ دی در تالار قدس حرم مطهر رضوی، در مشهد مقدس برگزار شد.

دبیر علمی کنگره بزرگداشت حضرت آیت‌الله میلانی رحمته‌الله علیه

اندیشه آیت‌الله‌العظمی میلانی رحمته‌الله علیه نیازمند بازخوانی منسجم و مستمر است

فکری حوزه علمیه مشهد و عبور از بحران‌های تحمیلی رژیم پهلوی اختصاص داشت.

وی افزود: سخنرانان این نشست تأکید کردند که آیت‌الله میلانی به دنبال تغییر صوری نظام آموزشی نبود، بلکه تحول نهادمند، پایدار و آینده‌نگر را مدنظر داشت و عبور از آموزش حافظه‌محور به آموزش کاربردی و مسئله‌محور را دنبال می‌کرد.

دبیر علمی کنگره خاطرنشان کرد: تأسیس مدارس علمی، طراحی نظام نوین آموزشی، توجه ویژه به آموزش بانوان و بنیان‌گذاری نخستین حوزه علمیه خاوران در مشهد از جمله اقدامات ماندگار ایشان بود.

تقریب مذاهب اسلامی و نگاه جهانی

وی در ادامه به نشست تخصصی تقریب مذاهب اسلامی اشاره کرد و گفت: در این نشست تأکید شد که آیت‌الله میلانی با تداوم مسیر تقریبی آیت‌الله بروجردی، مخالف انحصارگرایی مذهبی بود و تعامل علمی، محترمانه و فعال با اهل سنت را لازمه تقویت امت اسلامی می‌دانست.

حجت‌الاسلام والمسلمین شریعتی‌تبار افزود: ارتباط مستمر با علمای مذاهب مختلف، حمایت از وحدت جهان اسلام، پشتیبانی از شخصیت‌هایی چون امام موسی صدر، فعالیت‌های علمی و فرهنگی در کشورهای اسلامی و اروپایی و دفاع از مسلمانان در برابر رژیم صهیونیستی، جلوه‌ای از نگاه جهان‌گرای این مرجع تقلید به شمار می‌آید.

آیت‌الله سید ابراهیم علم‌الهدی؛ امتداد علمی مکتب میلانی

دبیر علمی کنگره در پایان به نشست علمی آیت‌الله سید ابراهیم علم‌الهدی سبزواری اشاره کرد و گفت: ایشان به عنوان برجسته‌ترین شاگرد آیت‌الله میلانی، بیش از ۳۵ سال در درس خارج اصول استاد حضور داشت و نماینده تام‌الاختیار ایشان در امور علمی، استفتانات و وجوهات شرعی بود.

وی افزود: در این نشست بر ضرورت برگزاری همایشی مستقل برای تبیین آرا، اندیشه‌ها و میراث علمی این فقیه برجسته به عنوان وارث مکتب آیت‌الله میلانی تأکید شد.

حجت‌الاسلام والمسلمین شریعتی‌تبار در پایان با قدردانی از همکاری حوزه علمیه خراسان، آستان قدس رضوی، مراکز علمی، دانشگاه‌ها و همه عوامل اجرایی، ابراز امیدواری کرد که فعالیت‌های دبیرخانه کنگره پس از این همایش نیز تداوم یابد و ابعاد گوناگون اندیشه، سیره و میراث علمی آیت‌الله‌العظمی میلانی رحمته‌الله علیه به صورت منسجم، عمیق و نظام‌مند مورد پژوهش و بازخوانی قرار گیرد.

حکم انکار بدیهیات می‌دانست.

حجت‌الاسلام والمسلمین شریعتی‌تبار تصریح کرد: سخنرانان دیگر این نشست از جمله حجت‌الاسلام والمسلمین سیدسجاد ایزدهی و غلامرضا جلالی به حضور فعال آیت‌الله میلانی در مبارزه با استعمار انگلیس در نجف، مقابله با رژیم پهلوی، حمایت صریح از امام خمینی رحمته‌الله علیه، اعتراض به لایحه انجمن‌های ایالتی و ولایتی، مخالفت با رژیم صهیونیستی و حمایت گسترده مالی، اجتماعی و سیاسی از مبارزان انقلاب اسلامی را از جلوه‌های روشن سیره عملی ایشان برشمردند.

وی افزود: همچنین عدم پذیرش مرجعیت پس از رحلت آیت‌الله‌العظمی بروجردی رحمته‌الله علیه با هدف جلوگیری از تضعیف نهضت امام خمینی رحمته‌الله علیه، از تصمیمات تاریخی و معنادار آیت‌الله میلانی عنوان شد.

تحول آموزشی و مدیریت نوین حوزه علمیه

حجت‌الاسلام والمسلمین شریعتی‌تبار با اشاره به نشست مدیریت تحولات آموزشی حوزه علمیه اظهار داشت: این نشست به بررسی نقش آیت‌الله میلانی در اصلاح ساختار آموزشی حوزه، ایجاد حلقه‌های مباحثه، تربیت نسل نوین اساتید، استقلال

میلانی را تبیین کرد و وثوق به صدور روایت، توجه به شهرت روایی میان فقها، مراجعه دقیق به لغت و متون کهن و نظم و دقت مهندسی‌شده در فرآیند استنباط را از شاخصه‌های بارز روش علمی ایشان برشمرد.

حجت‌الاسلام والمسلمین شریعتی‌تبار خاطرنشان کرد: استاد سید یاسین موسوی نیز با اشاره به جایگاه حوزه نجف در شکل‌گیری اندیشه‌های آیت‌الله میلانی، این کنگره را نماد پیوند علمی میان حوزه‌های نجف، قم و مشهد دانست.

شخصیت سیاسی، اجتماعی و نظریه ولایت فقیه

دبیر علمی کنگره در بخش دیگری از گزارش خود به نشست تخصصی شخصیت سیاسی و اجتماعی آیت‌الله میلانی پرداخت و گفت: این نشست با مدیریت حجت‌الاسلام والمسلمین رشاد برگزار شد و به تبیین ابعاد مغفول‌مانده حیات سیاسی و اجتماعی این مرجع بزرگ اختصاص داشت.

وی افزود: در این نشست حجت‌الاسلام والمسلمین محمدجواد ارسطا به موضوع زعامت فقیه از دیدگاه مرحوم آیت‌الله میلانی پرداخت و تأکید کرد: آیت‌الله میلانی از منظر نظری و عملی، قائل به ولایت فقیه در عصر غیبت بود و تشکیک در این اصل را در

حجت‌الاسلام والمسلمین شریعتی‌تبار، دبیر علمی کنگره، بزرگداشت پنجاهمین سال ارتحال آیت‌الله‌العظمی میلانی رحمته‌الله علیه، گزارشی جامع و جمع‌بندی نهایی نشست‌های علمی و تخصصی این کنگره را ارائه کرد.

به گزارش خبرگزاری حوزه از مشهد، وی با تقدیر از حضور گسترده علما، اساتید حوزه و دانشگاه، پژوهشگران، طلاب برادر و خواهر و نیز مجموعه‌های علمی و اجرایی مشارکت‌کننده، جایگاه عالمان دینی را در امتداد مسیر انبیا و اولیای الهی دانست و تأکید کرد: آیت‌الله میلانی نمونه‌ای برجسته از مرجعیتی جامع‌نگر است که علم، فقاقت، سیاست، اجتماع، تربیت و وحدت اسلامی را در منظومه‌ای منسجم گرد هم آورده بود.

تبیین دیدگاه‌های قرآنی، کلامی و فلسفی

دبیر علمی کنگره با اشاره به نخستین نشست تخصصی با عنوان دیدگاه‌های قرآنی، کلامی و فلسفی آیت‌الله میلانی اظهار داشت: این نشست با مدیریت حجت‌الاسلام والمسلمین مهدی زمانی برگزار شد و به بررسی بنیان‌های معرفتی و نظری اندیشه آیت‌الله میلانی اختصاص داشت. در این نشست، حجت‌الاسلام والمسلمین علی راد با تحلیل منهج مولف کتاب قادتنا کیف نعرفهم از نظریه تا عمل تأکید کرد: این اثر، فراتر از یک نگارش عاطفی یا تاریخی، واجد یک نظریه سیاسی، کلامی منسجم در دفاع از امامت و شایستگی امام علی و اهل بیت علیهم‌السلام برای رهبری امت اسلامی است؛ بر اساس این تحلیل، آیت‌الله میلانی با روش استنتاج تاریخی و بهره‌گیری از منابع معتبر اهل سنت، به شبهات تمدنی و تاریخی درباره نقش شیعه پاسخ داده است.

حجت‌الاسلام والمسلمین شریعتی‌تبار ادامه داد: حجت‌الاسلام والمسلمین رضایی‌تهرانی نیز در سخنرانی خود با عنوان عقلانیت شهودی آیت‌الله میلانی، به بُعد فلسفی و عرفانی این مرجع تقلید پرداخت و دلایل کم‌رنگ ماندن این بُعد را شرایط تاریخی، اصل کتمان، گمنام‌گرایی و اهتمام ویژه ایشان به وحدت حوزه‌ها عنوان کرد و تأکید داشت که آیت‌الله میلانی در ساحت نظری و عرصه سلوک عملی، دارای گرایش‌های عمیق عرفانی بوده است.

بازخوانی مبانی فقهی، اصولی و رجالی

وی در ادامه به نشست تخصصی دیدگاه‌های فقهی، اصولی و رجالی آیت‌الله میلانی اشاره کرد و گفت: این نشست با مدیریت علمی حجت‌الاسلام والمسلمین شیخ حمید دریاتی در سالن شیخ طبرسی برگزار شد و به واکاوی روش استنباطی و مبانی اجتهادی آیت‌الله میلانی اختصاص داشت.

به گفته دبیر علمی کنگره، استاد دریاتی در این نشست با تشریح دیدگاه آیت‌الله میلانی درباره اراده، تصریح کرد: ایشان همانند استاد خود، محقق اصفهانی، قائل به تقسیم مشهور اراده به تشریعی و تکوینی نبود و اراده را حقیقتی واحد می‌دانست.

وی افزود: استاد بیرجندی نیز در سخنرانی خود با محوریت فقه‌الحديث، کاربردی‌سازی علم اصول در مکتب آیت‌الله